

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Petra Skolilová, Ota Hajzler

Osobní letecká doprava, její organizace a bezpečnost

Metodická příručka

Ing. Petra Skolilová, Ing. Ota Hajzler

Osobní letecká doprava, její organizace a bezpečnost
Metodická příručka

Vydalo Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i., Praha, 2015

Návrh obálky Radka Šebková

Publikace vznikla jako výsledek projektu Věda pro život, život pro vědu (VĚŽ).
Projekt byl řešen v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
prioritní osa Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, v období březen 2014 až červen 2015.
Číslo projektu: CZ.1.07/2.3.00/45.00 29

ISBN 978-80-86302-75-1

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VĚDA PRO ŽIVOT, ŽIVOT PRO VĚDU

CZ.1.07/2.3.00/45.0029

METODICKÁ PŘÍRUČKA

Osobní letecká doprava, její organizace a bezpečnost

Ing Petra Skolilová, Ing. Ota Hajzler

Tato metodická příručka vznikla na základě dvou přednášek pro účastníky Letní dopravní školy, kterou pořádala ve dnech 2. až 12. září 2014 pro žáky a studenty partnerských škol v projektu VĚŽ Fakulta dopravní ČVUT, pracoviště Děčín. Jednalo se o přednášky:

- Bezpečnost v civilním letectví (Ing. Ota Hajzler, 3. 9. 2014),
- Ekonomika letecké dopravy (Ing. Petra Skolilová, 4. 9. 2014).

1. Organizace a provoz osobní letecké dopravy

Hlavním cílem přednášky bylo seznámit účastníky kroužku s organizační stránkou osobní letecké dopravy (OLD).

V úvodu byla probrána tato témata:

- jednotlivé organizace a funkční celky zajišťující chod OLD,
- zkratky a veličiny používané v otázkách sledování OLD.

V další části byl pomocí přehledných grafických znázornění předveden postupný vývoj OLD. Byly probírány:

- jednotlivé faktory, které působí na OLD,
- významné milníky v historii OLD,
- kritické body ve vývoji OLD,
- typy letadel používané v současné době a jejich počty,
- pokrok ve vývoji letadel,
- budoucí vývoj OLD,
- trendy v otázkách odbavení a služeb.

Dalším tématem byly konkrétní otázky týkající se bezprostředně účastníků OLD. Bylo vysvětleno, jak probíhá organizace nabídky OLD a jak si vybírat nejvhodnější let. Účastníkům kroužku bylo přiblíženo konkrétní kabinové uspořádání letadla a objasněn rozdíl mezi cestovní a rezervační třídou. Podrobněji byla vysvětlena

- tarifní struktura,
- tarifní kalkulace s jednotlivými položkami uvedenými v letence,
- otázka růstu palivového příplatku.

Byly vysvětleny principy nízkonákladových dopravců a poukázáno na výrazné změny ve službách v uplynulých dvaceti letech.

Na závěr přednášky byli účastníci seznámeni i s možnými riziky při OLD ze strany cestujících. Byly popsány používané odhalovací praktiky a technické vybavení pro odhalování porušování bezpečnostních předpisů OLD.

V průběhu přednášky se osvědčila aktivní prezentace, uvádění příkladů z praxe a kladení dotazů účastníkům přednášky.

2. Praktická část

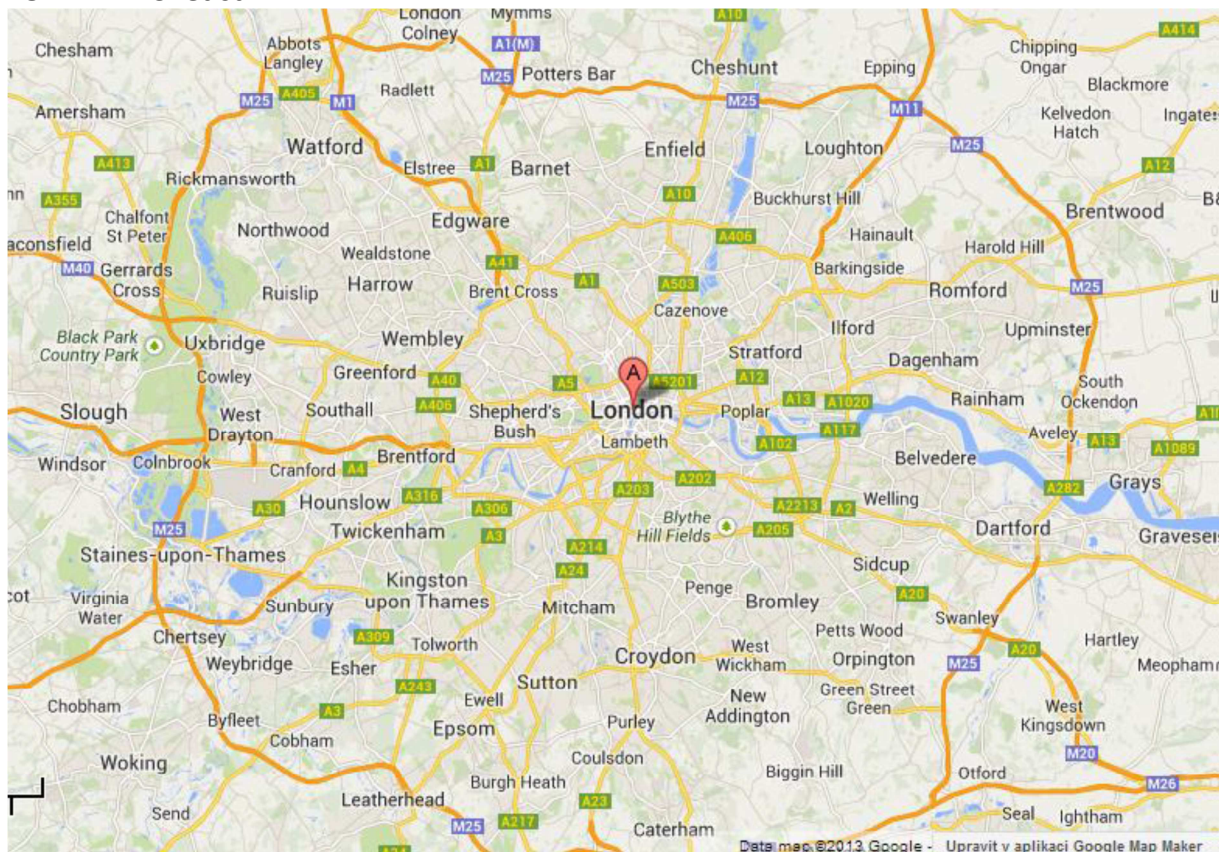
Ve druhé části přednášky se posluchači mohli zúčastnit deskové karetní hry *Kde leží Uppsala?* Tato hra procvičuje zeměpisné znalosti Evropy a logické schopnosti účastníků. Pomocí sestavování modelu na principu světových stran se jednotliví hráči (2-3 hráči na jednu hru) snaží umístit kartičku s názvem evropského města na správné místo. Následně se vyhodnotí na základě přesných údajů o zeměpisné šířce a délce, zda byly kartičky umístěny správně.

Pak byl účastníkům předložen malý test, který se vztahoval k tématům probíraným při přednášce.

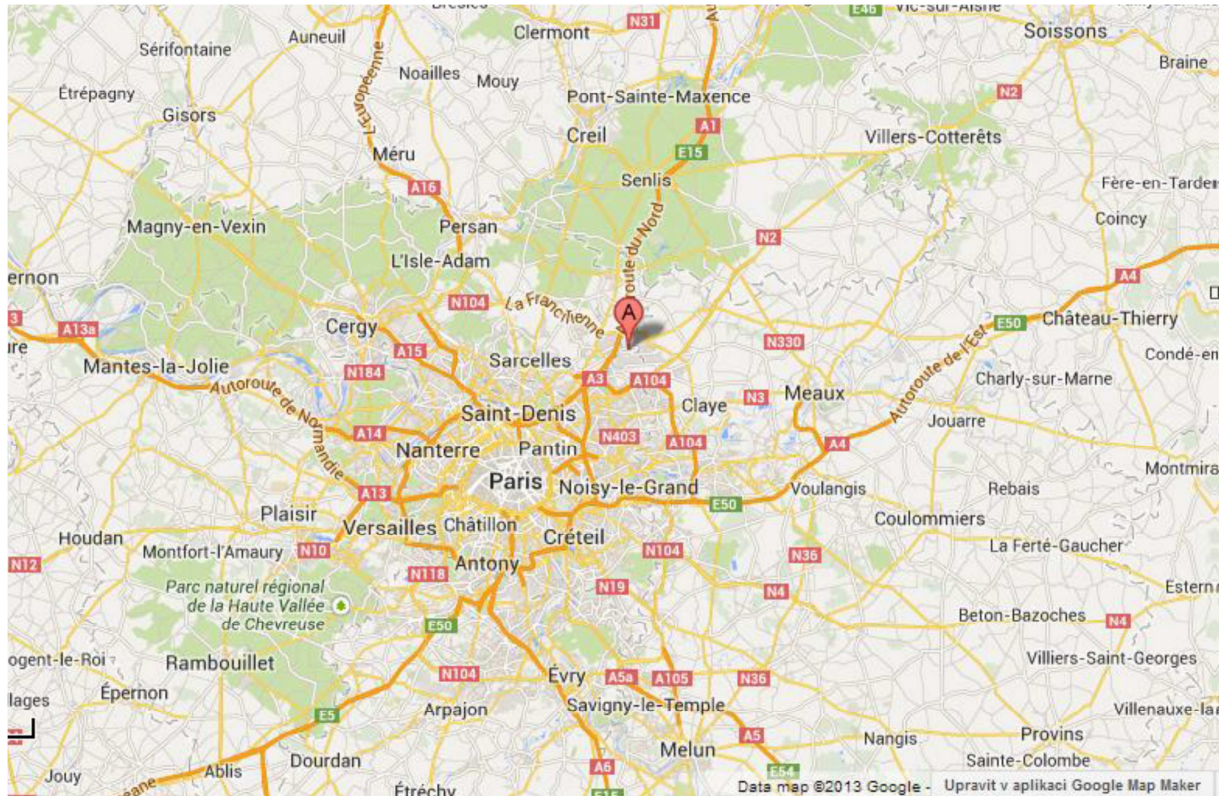
Úkoly:

- 1) Vyberte si jednoho standardního a jednoho nízkonákladového dopravce a zjistěte o něm následující informace: název, IATA kód, design značky, současně používanou leteckou flotilu, domovské letiště a uveďte několik linek, které provozuje
- 2) Zjistěte všechna letiště v Londýně, New Yorku a Paříži. Uveďte jejich IATA kódy, celé názvy a zakreslete do mapy města a okolí jejich umístění.
- 3) Zjistěte na webových vyhledávačích nejlevnější možnou letenku na trase Praha – Paříž (letiště CDG) a zpět s odletem z Prahy 10. 12. a návratem do Prahy 15. 12. v ekonomické třídě a v business třídě. Uveďte přesné datum a hodinu, kdy jste letenku vyhledávali a web adresu použitého prostředníka.

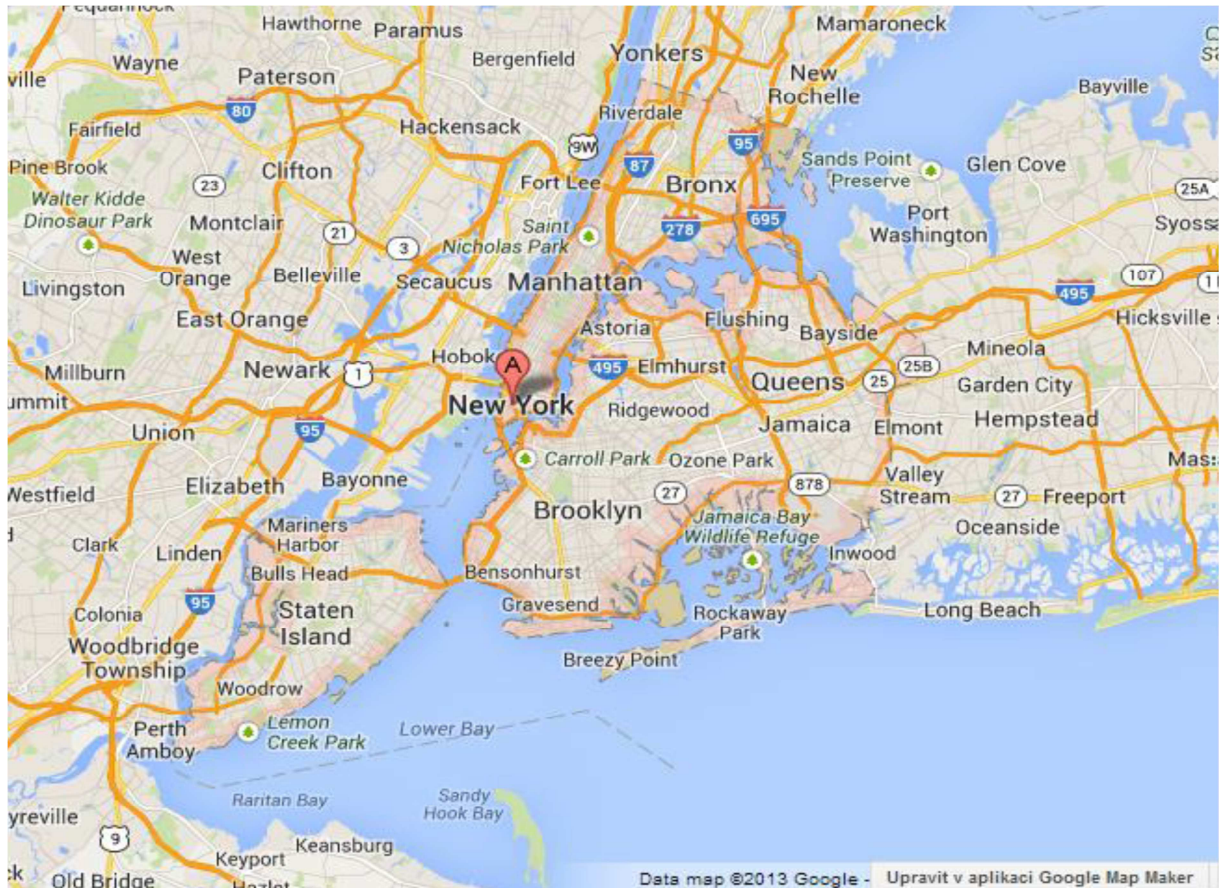
LONDÝN – 5 letišť

PAŘÍŽ – 3 letiště

NEW YORK CITY – 3 letiště

3. Bezpečnost v civilním letectví

Přednáška byla zaměřena na bezpečnost v civilním letectví a to konkrétně na ochranu civilního letectví před protiprávními činy. Měla poskytnout posluchačům poutavou formou vhled do aktuální problematiky terorismu a jiných protiprávních činů. Po teroristickém útoku na WTC v New Yorku se změnila bezpečnostní opatření na letištích, což pociťuje každý cestující. Mezi cestujícími se najdou pozitivní i negativní ohlasy na zvýšená bezpečnostní pravidla. Pochopení vážnosti situace a respektování bezpečnostních opatření bylo hlavním cílem přednášky.

Prezentace byla koncipována do tří bloků, které na sebe velmi úzce navazovaly. První blok byl věnován obecným principům terorismu a jednotlivým teroristickým hrozbám od nepřizpůsobivých cestujících, přes únosy po bombové útoky na palubách letounů a v letištních terminálech. Posluchači se zároveň seznámili s profily teroristů. Součástí prvního bloku bylo i vysvětlení jednotlivých bezpečnostních opatření a bezpečnostních procesů.

Druhý blok byl věnován historii teroristických útoků a vývoji bezpečnostních opatření. Posluchači se podrobně seznámili s reakcemi na teroristické útoky až do podoby, kterou znají ze současné podoby bezpečnostních kontrol na mezinárodních letištích. Zároveň jim byly vysvětleny moderní bezpečnostní technologie založené na prescreeningu cestujících a využívání dalších specializovaných systémů, které snižují šance proniknutí do ochranné zóny letiště nebo na palubu letadla.

Třetí blok byl věnován praktickým ukázkám. Posluchači měli ojedinělou možnost podívat se na zbraně, které se nesmějí nosit na palubu letadla. Jedná se o bodnořezné zbraně vyrobené na zakázku z plastu a kovu. Dále se jedná o improvizované úderové zbraně a zbraně na první pohled skryté. V neposlední řadě se posluchači mohli seznámit s vybavením bezpečnostních pracovníků a Policie ČR (střelné zbraně, teleskopické obušky, pouta, pepřové spreje apod.). Celý třetí blok byl zároveň koncipován jako diskuse, takže se posluchači mohli ptát na témata spojená s bezpečností ať už v letectví či mimo něj.

Zkušenosti z přednášky:

Celá přednáška klade vysoký důraz na interaktivitu a zapojení studentů. Posluchači dostávají jednoduché otázky, které je nenásilným způsobem nutí přemýšlet a tím pádem si studenti udrží pozornost. Přednášky jsou vedeny uvolněným a zábavným způsobem, tak aby celkový dojem z výuky byl pozitivní. Vše je doplněno o příhody z praxe.

Studenti ve většině případů reagují velmi dobře a pozitivně hodnotí uvolněnou atmosféru. Na všech přednáškách projevují zájem o danou problematiku a mají tendence diskutovat i po ukončení programu. Vždy všichni velmi dobře spolupracovali. Mezi přednáškami na jednotlivých školách jsou samozřejmě rozdíly, ale přednáška je vždy přizpůsobena dané skupině posluchačů, takže se vždy povedlo skupinu zaujmout, pobavit a rozvinout diskuzi. Často chtějí studenti vidět reálný zákrok proti nebezpečnému pachatelovi.

Nekonvenční přístup vedení přednášek, kdy lektor je na stejné komunikační úrovni jako student, se mi velmi osvědčil a vřele ho doporučuji všem lektorům. Většina posluchačů má zájem získávat nové informace, ale pokud je lektor nedokáže zaujmout, tak ztratí chuť poslouchat. Velmi se mi

osvědčily praktické ukázky materiálu. Studenti s těmito pomůckami standardně nemohou přijít do styku, proto celá přednáška získává na atraktivitě.

Zvolený postup provádění přednášek hodnotím jako správný a hodlám v něm pokračovat. Kladné ohlasy hned po přednáškách od studentů i dozorujících pedagogů mě přesvědčily o tom, že nekonvenční přístup k výuce má velký potenciál a že dokáže vyvolat ve studentech zájem o problematiku.

